

ÉDELÉNYI IKON

Az Edelényi Görögkatolikus
Egyházközség hírlapja

I.évf. 2. szám

KRISZTUS SZÜLETIK! – DICSŐÍTÉSÉK!

*„Ma a föld a legfelsőbb Lényt szüli,
és a föld a Befogadhatatlannak istállót ajánl fel,
az angyalok a pásztorokkal dicsőítő éneket zengenek,
a keleti bölcsek pedig a csillagtól vezéreltetve közelednek;
mert érettünk született a kisded csecsemő,
az örökkévaló Isten.”*

Romanosz Melodosz karácsonyi kontákja érezteti a titkot, amely szétfeszíti a logika határait, s megéneklí a mennyek és földiek Gyermekekhez való közeledését, az ég és föld ünnepét. Isten szeretetének a titka járja be ebben az esztendőben is otthonainkat, s melengeti a lelkünket. Ez a szeretet állandó, ma sem szeret kevésbé, mint kétezer évvel ezelőtt, vagy amikor megláttuk a napvilágot. Jólesik erre gondolnunk, amikor az évben testet és lelket megpróbáló természeti erővel kellett szembe nézni, s kinek-kinek megvoltak az egyéni küzdelmei is. Krisztus születésének az ünnepét nem kívánjuk elszegényíteni, hanem minden erőnkkel megvédjük annak gazdagságát. Nagyobb dolog nem történhetett velünk, minthogy az Isten a Fiát adta értünk. Ő emberré lett, hogy mi istenivé legyünk! Más ha az ember magát teszi az Ő helyébe, s megint más, amikor alázatosan engedjük, hogy felemeljen, s részesítsen az életében. Ma sajnos az előbbire is sok példa van, de ennek sorsa a báleli torony történetében előre jelzett összevisszaság; az utóbbi viszont az ember boldog életét eredményezi az Isten üdvözítő terve alapján. A betlehemi Gyermekek születése, tanítása és megváltó műve válasz elé állít mindnyájunkat: nem elég elérzékenyülni az értünk vállalt áldozaton, hanem várja, hogy belőle születve a világosság gyermekei legyünk. A „se vele, se nélküle” nem az ő stílusa. Az isteni történetből megszólítottan, hálával, s a világosság útján történő megerősödés szándékával érkezünk a bethlemi jászolhoz; így legyen karácsony nem egy távoli múlt, hanem jelen az életünkben!

Marincsák László paróchus

TEOLÓGIA

Nagy Szent Baszileiosz: Homilia Krisztus szent születésére /részlet/

Hallgatással kell tisztelni azt, ami Krisztus születésében az ő istenségének legközvetlenebb, legfőbb és legsajátosabb tulajdonsága. Még kevésbé fürkésszék ezeket kíváncsiskodó gondolataink. Mert ahol nem közvetített sem idő, sem korszak, ott nem találhatunk rá a módjára sem, nem volt jelen szemtanú sem aki elbeszélhetné, arról pedig milyen fogalmat alkothat magának az értelem? Milyen megértett valóságnak áll rendelkezésére a nyelv? Ám volt az Atya, és a Fiú született. Ne kérdezd: Mikor – hanem mellőzd ezt a kérdésfeltevést. Ne vizsgáld: Hogyan -, mert erre nem lehetséges válaszolni. Mert a „mikor” az időt jelenti, a „hogyan” pedig a születés testi módozatainak bukatóihoz vezet. Csak annyit tudok mondani, ami az Írásból való, hogy a *dicsőség kisugárzása* (Zsid 1,3), és az öskép képmása.

Mivel a válaszul adott indoklás nem állítja meg kíváncsiskodó gondolataid sorát, a dicsőség elbeszélhetetlenségénél keresek menedéket, és megvallom, hogy fogalmainkkal felfoghatatlan, emberi szavainkkal elmondhatatlan az isteni születés módja. Ne beszélj így: Ha született, akkor valamikor nem volt! A szavak fondorlatosságával ne szedj fel a széppel szemben érzéketlen gondolatokat, hogy a földies példák nyomán súlyos sérelem érje az igazságot, és bemocskolódjon a theologia.

Azt mondtam, hogy „született”, hogy ezzel rámutassak eredetére és okára, de nem azért, hogy ezzel időben későbbinek minősítsem az Egyszülöttet.

Te meg ne jártasd az eszed hiábavalóságokon, a Fiút megelőző korábbi világkorszakokon, amelyek soha nem is voltak, és nincsenek is.

Mert hogy is lehetnének korábbiak a teremtmények Teremtőjüknél? – Csak éppen arról feledkeztem meg, hogy amit el akartam kerülni, szinte önkéntelenül ahhoz lyukadtam ki a beszéd logikája miatt.

Hagyjuk abba tehát az örök és kimondhatatlan születés elbeszélését, abban a meggyőződésben, hogy az ész a dolgok mögött marad le, a szó meg ismét csak szegényesebb a gondolati tartalomnál.

IRODALOM

Illyés Gyula: Naplójegyzetek, 1943. december 20.

Igazán józan s reális pillanataiban Mariska édesatyja még a második évben sem tudja elhinni, hogy Mariska valóság. Fel-felüti olvasmányaiából fejét, s előbb mintegy hitetlenkedve, majd megnyugtatóan vagy önmeggyőzésül Mariskára tekint. Mariska visszamosolyog, s máris lépeget atyja felé.

A tünetnek van erősebb megnyilvánulása. Mariska atyja már fél órája foglalatoskodik az ölében tartott Mariskával. A kétely ennek ellenére is meglepi. „Igazán van ez?“, fordul Mariska édesanyja felé. Aztán Mariska felé fordul.

- Emeld fel a karod.

Mariska felemeli.

- A másikat is.

Mariska azt is felemeli, s rögtön beszédre gyújt: – Aztán a madár elrepül, felrepül a felhőkbe, de a vitorlás nem repül a felhőkbe.

Él, létezik igazán ez a Mariska? – gondolja Mariska atyja karjai közt Mariskával. A dolog olyan elképzelhetetlen számára, mintha egyszerre egy vers – mondjuk a *Szép Ilonka* vagy a *Pató Pál* elevenednék meg, s lépne ki két lábon a verseskönyvből. Mariska jó ideig semmivel sem volt több, mint egy ilyen alkotás. Vágy volt kezdetben, aztán szándék, aztán egy sereg tervezés, hogy mi is fog történni, ha egyszer megszületik. Ez a megszületik, Mariskára alkalmazva nem hangzott másképp ebben a lakásban, mint ahogy egy tanulmányra vagy egy könyvre. Abban a lakásban elég nagyszámú cikk és fejtegetés született meg. Megszülettek és azután valahogy udvariasan félreálltak, semmi törődni való vagy néznivaló nem volt velük, illetve rajtuk. Az esemény, azáltal hogy megesett, már be is fejeződött, önmaga és a világ számára egyaránt.

Mariskával semmi baj nem volt, amíg csak megszületett. A szó jelentett valamit, tapasztalat nélkül is el lehetett fogadni: Mariska léte tulajdonképpen a tapasztalat révén vált valószínűtlenné. Azáltal, hogy ellentétben a lakásban eddig megszületett alkotásokkal, születése után is jelen maradt, sőt mozgott, nőtt, tevékenykedett; önálló életet élt.

Mariska atyja két ujjal maga felé fordítja Mariska arcát, s nem tudja megállni, hogy magától a csodálatosan meglevénedett alkotástól ne kérdezze meg:

- Igazán élsz te? Isten bizony?

- Igazán élek – mondja az alkotás az / betű enyhe *j*-ésítésével.

- Isten bizony?

- Itten bizony – mondja az alkotás.

Mariska atyja nem minden szorongás nélkül ad számot magának, hogy lelkében pontosan azok az érzelmek villognak át, amelyeket Goethe

varázslóinasa érzett, amidőn észrevette, hogy elvesztette uralmát a fellázított elemek felett. Mi lesz itt? – gondolja, miközben ismét Mariskára pillant. A csodát nem lehet megérteni; csak – hitványul – megszokni lehet, s ezáltal mintegy házunk tájára szelídíteni. Mariska lényé valószínűtlen marad. Létét elfogadhatóvá egyre ékebben alakuló szokásai teszik. Elhihető emberré azáltal válik, hogy emberi lesz.

* * *

CSALÁD

Karácsonyi szeretethimnusz (Az 1Kor 13 karácsonyi változata)

Ha a házamat fenyőágakkal, gyertyákkal, égőkkel és csilingelő harangocskákkal díszítem fel, de a családom felé nincs bennem szeretet, nem vagyok egyéb, mint díszlettervező.

Ha a konyhában fáradozom, karácsonyi süteményeket sütök kilószámra, ízletes ételeket főzök, és az evéshez csodálatosan megterített asztalt készítek elő, de a családom felé nincs bennem szeretet, nem vagyok egyéb, mint szakácsnő.

Ha a szegénykonyhában segédkezem, az öregek otthonában karácsonyi énekeket zengek, és minden vagyonomat segélyként elajándékozom, de a családom felé nincs bennem szeretet, mindez semmit nem használ nekem.

Ha a karácsonyfát csillogó angyalkákkal és horgolt hópolyhekkal díszítem fel, ezernyi ünnepen veszek részt, a templomi kórusban énekelek, de Jézus Krisztus nincs a szívemben, akkor nem értettem meg, miről is szól a karácsony.

A szeretet félbeszakítja a sütést, hogy a gyermekét megölelje.

A szeretet hagyja a lakásdíszítést, és megcsókolja a házastársát.

A szeretet barátságos az idő szűke ellenére is.

A szeretet nem irigyel másokat házukért, amiben jól kiválasztott karácsonyi porcelán és odaillő aszalterítő van.

A szeretet nem kiált rá a gyerekekre, hogy menjenek már az útból, hanem hálás érte, hogy vannak, és útban tudnak lenni.

A szeretet nem csak azoknak ad, akiktől kap is valamit, hanem örömmel ajándékozza meg épp azokat, akik ezt nem tudják viszonzni.

A szeretet mindent elvisel, mindent hisz, mindent remél, mindent eltűr.

A szeretet soha el nem múlik.

A videojátékok tönkremennek, a gyöngysorok elvesznek, a számítógépek elavulnak.

De a szeretet ajándéka megmarad.

* * *

IFJÚSÁGI ROVAT

Az, aki elviszi a fiút, mindent kap

Egy fiatal ember állt az ajtóban, hatalmas csomaggal a kezeiben. Így szólt: „Uram Ön nem ismer engem. Én vagyok az a katona, aki a fiának köszönheti az életét. Aznap sok embert mentett meg. Éppen engem vitt biztonságba, mikor egy golyó szíven találta, és ő azonnal meghalt. Gyakran beszélt nekem Önről és a művészet iránti szeretetéről. - A fiatal ember felemelte a csomagját. - Tudom, hogy ez nem nagy valami. Nem vagyok nagy művész, de azt hiszem, a fia szeretné, ha ezt megtartaná.”

Az apa kinyitotta a csomagot. A fiáról készült portré volt, amit a fiatal ember festett. Csodálta, hogy a katona mennyire meg tudta ragadni a fia személyiségét. Az apa szemei megteltek könnyel. Megköszönte neki a képet, és felajánlotta, hogy kifizeti.

„Oh, nem uram, soha nem tudom visszafizetni, amit a fia értem tett. Ez ajándék.”

Az apa jól látható helyre akasztotta a portét, így ha látogatók jöttek, a fiáról készült kép volt az első, amit megmutatott nekik a kollekciónál.

Néhány hónappal később az ember meghalt.

Sor került a képek elárverezésére. Sok befolyásos ember összegyűlt, és izgatottan várták, hogy megvehessék az értékes képeket a saját gyűjteményükbe. A fiúról készült kép az emelvényen volt. Az árverésvezető kopogtatott a kalapáccsal. „Az árverést ezzel a képpel kezdjük.”

„Ki akarja megvenni ezt a képet?- kiáltott valaki hátulról. - Látni akarjuk a híres képeket. Hagyja ezt!” Az árverésvezető azonban hajthatatlan maradt.

„Mennyi a kikiáltási ára ennek a képnek? Ki kezdi el az ajánlást? 100\$-ért, 200\$-ért?”

Egy másik hang mérgesen kiáltotta. „Nem azért jöttünk, hogy ezt a képet nézzük! Mi Van Goghot, Rembrandtot akarunk! Gyerünk már az igazi képekkel!”

De az árverésvezető tovább folytatta. „A fiú, a fiú. Kinek kell a fiú?”

Végül egy ember szólalt meg a terem hátuljából. Ő volt hosszú ideig az embernek és fiának kertésze. „Elviszem 10\$-ért.”

Szegény ember lévén, az volt minden, amit fel tudott ajánlani.

„Ki ajánl érte 20\$-t?”

„Adja neki oda 10\$-ért! Nézzük a mestereket!”

„10\$ az ajánlat. Ki ad érte 20\$-t?”

A tömeg kezdett mérges lenni. Nem akarták ezt a képet. Sokkal értékesebb festményeket szerettek volna a gyűjteményükbe. Az árverésvezető csapott a kalapáccsal. „Először, másodsor, eladva 10\$-ért.”

Egy ember a második sorból közbekiáltott. „Gyerünk már a többi képpel!”

Az árverésvezető letette a kalapáccsot. „Az aukciónak vége.”

„Mi lesz a festményekkel?”

„Sajnálom. Mikor felhívtak, hogy levezzem ezt az aukciót, elárultak nekem egy titkot, mely a végakaratom feltétel volt. Egészen eddig nem mondhattam el. Csak a fiú portréja volt eladó. Aki azt megveszi, az örökölheti az egész vagyont, beleértve a festményeket is. Az, aki elviszi a fiút, megkap mindent.”

Isten nekünk adta az Ő Fiát 2000 évvel ezelőtt, hogy meghaljon a kereszten. Hasonlóan az árveréshez, az üzenet ma is ugyanaz. A Fiú, a Fiú, ki viszi el a Fiút? Hiszen aki a Fiú, az megkap mindent vele együtt.

GYERMEK ROVAT

Világító üzenet

„Amikor az angyal a mezőn hírül adta, hogy az isteni Gyermekek már a jászolban fekszik, egy kis bogár mászott a jászol szalmájára.

Az angyal a Gyermekek fölé hajolt, meglátta a szalmaszálak között üldögélő bogárkát, és megszólította:

- Hát te mit csinálsz itt? Menj az állatokhoz, és mondd meg nekik, hogy isteni Gyermekek született a világra.

A kis bogár így szólt: - Ki hinné el nekem, mikor oly csúf és kicsi vagyok?

Az angyal erre egy aranycsillámot húzott ki a szárnyából, és rátette a bogár hátára:

- Itt van egy lámpás, ez hirdesse az igazságot!

A kis bogár örömmel repült ki az istállóból.

Zümmögve szállt a bokrok közé a nyúlhoz és özikéhez, bemászott a kövek közé a csigához, a sündisznóhoz, felreppent a fákra az alvó madarakhoz, és folyton ezt kiáltotta:

- Isteni Gyermekek született a világra!

Így az állatok is tudomást szereztek a szent óráról, s a madarak már hajnal előtt énekeltek!

S hogy a halak honnan tudták?

A szentórában csillagszilánkok hulltak a világ minden vizébe, így a halak is érezték, hogy különös ez az éj! Azóta sokkal szebben, ragyog pikkelyruhájuk, mint azelőtt. Vannak, akik azt állítják: A szent éjen az állatok beszélnek egymással egy rövid ideig, úgy éjfél előtt.”

A szívünkben élő Jézus minket is segítsen abban, hogy továbbítsuk az üzenetet! Világítva, mint a szentjánosbogár: megszületett a Megváltó!

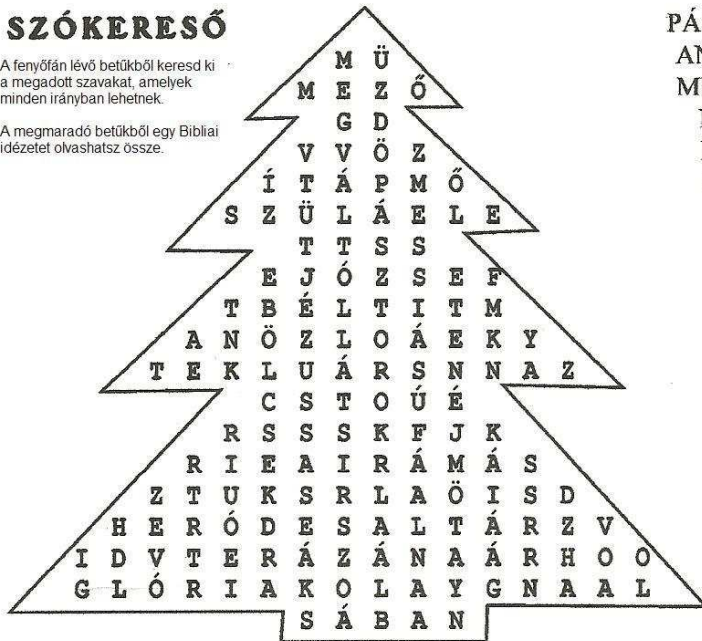

REJTVÉNY

SZÓKERESŐ

A fenyőfán lévő betűkből keresd ki a megadott szavakat, amelyek minden irányban lehetnek.

A megmaradó betűkből egy Bibliai idézetet olvashatsz össze.

PÁSZTOROK
ANGYALOK
MEGVÁLTÓ
NÁZÁRET
HERÓDES
BÖLCSEK
ISTÁLLÓ
MESSIÁS
CSILLAG
TÖMJÉN
GLÓRIA
JÁSZOL
ARANY
JÓZSEF
MÁRIA
MIRHA
JÉZUS
MEZŐ
FÉNY

A gyermek rovat szerkesztője Ráczné Kalapos Katalin

HÍREK

A 2010. esztendőben templomunkban részesült a **kereszttség szentségében**: Fedor Bence, Nyújtó Luca, Szántai Bálint, Szlifka Csenge és Szónóczki Borbála.

„Megkeresztelt szolgálóidnak adj Urunk békességet, egészséget és áldást számos boldog éven át!”

Ebben az esztendőben vettünk **végző búcsút**:

Szabó Gyulánétól, Fodor Józseftől, Girhiny Vilmostól, Mida Gyulánétól, Galkó Istvántól, Kiss Istvántól, Hornyák Miklóstól és Üveges Andrástól.

„Adj Urunk a tőlünk elköltözött szolgálóidnak boldog nyugalmat és örök emléket!”

A folyó évben **házasságkötés** nem volt a templomunkban.

KARÁCSONYI ÉS ÜNNEPI SZERTARTÁSAINK

December 24.

08.00 – Királyi imaórák
16.00 – Vecsernye, Szt Bazil L.
22.00 – Nagy esti zs, Utrenye
23.00 – Szent Liturgia

December 31.

17.30 – Vecsernye
18.00 – Szent Liturgia /hálaadás/

December 25.

09:30 – Misztériumjáték
10.00 – Szent Liturgia
/miroválással /
17.30 – Vecsernye

Január 1

09.30 – Utrenye
10.00 – Szent Liturgia
17.30 – Vecsernye
18.00 – Szent Liturgia

December 26.

09.30 – Utrenye
10.00 – Szent Liturgia
11.30 – Szent Liturgia /Finke/
17.30 – Vecsernye
18.00 – Szent Liturgia

Január 2.

09.30 – Utrenye
10.00 – Szent Liturgia
17.30 – Vecsernye
18.00 – Szent Liturgia

December 27.

09.30 – Utrenye
10.00 – Szent Liturgia
17.30 – Vecsernye
18.00 – Szent Liturgia

Kegyelemben gazdag karácsonyt és áldott új esztendőt kívánunk mindenkinek!

Szeretettel: az Edelényi Ikon szerkesztői

EDELÉNYI IKON

Kiadja az Edelényi Görögkatolikus Egyházközség
felelős kiadó: Marincsák László parókus
nyomdai előkészítés: Minyóczki Csaba
e-mail: gorkatedeleny@citromail.hu